

Situatie geïnterneerden is middeleeuws

Voor onze redactie
Ingo Ohls

BRUSSEL — „Het lijkt een loterij of een geesteszieke delinquent in een ziekenhuis of in een gevangenis terecht komt. De manier waarop ze behandeld worden, is voor een Europees land een schande. Sommige praktijken zijn middeleeuws en primitief.” Zo omschreef de Amerikaanse expert John Petri-
la de Belgische situatie van de geïnterneerden.

„Het is schokkend om zien hoe het Belgisch gerechts- en gevangenisstelsel omgaat met zijn men-
taal gestoorde delinquenten. De drie buitenlandse experts waren verbijsterd over de Belgische straf-
inrichtingen waar geïnterneerde delinquenten verblijven. Ze spraken over een juridisch en psychiatri-
sch wanbeleid. Ze waren uitge-
nodigd door Henri Heimans en Patricia Brad, voorzitters van de
Commissie tot Bescherming van
de Maatschappij in Gent. Die wa-
ren eerst zelf op buitenlandse sta-
ge geweest. Ze schreven een ver-
slag over hun bevindingen en die
van de buitenlandse experts.

Mensen die een misdaad hebben
gepleegd maar geestesgestoord
zijn, krijgen geen straf, maar wor-
den geïnterneerd. De rechter be-
slist daarover op basis van een
psychiatrisch verslag. Maar Hei-
mans en Brad stellen vast dat de
diagnose vaak verkeerd of opper-
vlakkig is waardoor toerekenings-
vatbare personen terechtkomen in
een systeem van internering en
omgekeerd.

De mentaal gestoorde delinquen-
ten zouden in de gevangenis in de
psychiatrische afdeling moeten
verblijven in afwachting dat ze
naar een centrum voor sociaal ver-

De psychiatrische afdeling van de gevangenis is doorgaans veel te klein. © Pol De Wilde

weer zoals Merksplas kunnen. Door een gebrek aan doorstro-
ming blijven ze echter in de gevan-
genissen zitten en komen de
meesten in een gewoon gevang-
enisregime terecht.

In Gent bijvoorbeeld verbleven
enkele maanden geleden 110
geïnterneerden, terwijl er in de
psychiatrische afdeling maar
plaats is voor 17. Heimans en Brad
klagen aan dat er bovendien geen
enkele aangepaste behandeling is
in de gevangenis.

De behandeling zou in een cen-
trum voor sociaal verweer beter
moeten zijn, maar door gebrek

aan personeel is dat helemaal niet
zo. Bovendien doet de infrastruc-
tuur denken aan vooroorlogse toe-
standen. Petri-la gaf een omschrij-
ving van wat hij te zien kreeg:
„Slaapzalen met 23 bedden waar
mentaal zieke personen doelloos
en zonder enig vooruitzicht hun
dagen slijten. Smalle kluisjes om
persoonlijke voorwerpen in op te
bergen, cellen met twee personen
waar ernstig zieke geestesgestoor-
den tot 21 uur per dag worden
ongesloten, jaar na jaar. Sommige
plaatsen zijn ronduit vuil met een
stank van urine en sigaretten”
De Commissie ter Bescherming

van de Maatschappij moet oorde-
len of een geïnterneerde onder
voorwaarden de strafinrichting
kan verlaten. Maar de psychiatri-
sche ziekenhuizen hebben geen
plaats, waardoor de geïnterneer-
den jarenlang onnodig in de straf-
inrichtingen blijven. Die zieken-
huizen moeten de mentaal gehan-
dicapten opvangen omdat hun op-
vangcentra overvol zitten.

Bovendien zijn geestesgestoorde
delinquenten vaak niet welkom.
„Wij staan machteloos bij het zien
van de stapels brieven die geïnter-
neerden en hun advocaten gericht
hebben aan diverse instellingen en

die allemaal negatief beantwoord
werden”, zeggen Heimans en
Brad.

„Het algemene gebrek aan visie,
aangepaste behandelingsprogram-
ma's en menswaardige infrastruc-
tuur maakt dat geesteszieke delin-
quenten zieker en zieker worden,
wanhopig zijn, met zelfvermin-
king en zelfs zelfdoding tot gevolg.
Onze buitenlandse experts had-
den degelijk structureel wanbeleid
nooit meegemaakt”, aldus Hei-
mans.

■ **Bladzijde 1: Geïnterneerden ver-
kommeren en kwijnen weg.**